

فضای غبارآلود مذاکرات

درحالی‌که فردا آخرین روز مذاکرات میان جمهوری اسلامی ایران و گروه ۵+۱ است فضای مذاکرات بیش از هر زمان غبارآلود و سیال شده است.

حمیدرضا آصفی: درحالی‌که فردا آخرین روز مذاکرات میان جمهوری اسلامی ایران و گروه ۵+۱ است فضای مذاکرات بیش از هر زمان غبارآلود و سیال شده است.

غبارآلود از آن‌رو که هیچ‌کدام از طرف‌های مقابل تصویر درستی از آنچه می‌باید به آن رسید در دست ندارند و هر روز با موضعگیری‌های مذبذب به روشنی نشان می‌دهند که اگرچه علاقه‌مند به امضای یک توافق جامع با جمهوری اسلامی ایران هستند و سیری شدن زمان آن‌ها را به صورت جدی نگران کرده است، اما از طرف دیگر در ارزیابی فضای کنونی و موقعیت جمهوری اسلامی ایران به شدت دچار توهم هستند و از این‌رو مواضع متلون و بعضاً متناقض ایشان را در روزهای گذشته شاهد بودیم.

حضور آقای کری در وین و باقی‌ماندن وی در ۳ روز گذشته در این شهر خود نشان‌دهنده نیاز مبرم کاخ سفید به امضای چنین توافقی است. آقای اوباما احساس می‌کند که حیثیت سیاسی خود را در گرو این مذاکرات نهاده و برای وی و همکارانش و همچنین متحدانش بسیار سخت است که از این کارزار دست خالی بیرون روند. از دیگرسو روند مذاکرات سیال است، زیرا **گروه ۵+۱** خود را تا حد زیادی متعهد به رژیم صهیونیستی و در مقیاس کمتر به عربستان سعودی و برخی کشورهای منطقه می‌داند؛ گذشته از آنکه اوباما خود درگیر چالشی جدی با کنگره است. اگرچه اوباما تلاش دارد با بزرگنمایی این موضوع هرچه بیشتر در جهت انعقاد توافق از جمهوری اسلامی ایران امتیاز بگیرد.

آنچه در روزهای اخیر مشاهده شده این است که ۵+۱ به رغم تمایل برای رسیدن به یک توافق به علت حضور بازیگران خارجی و همچنین اختلافات جدی میان اعضای این ۶ کشور قادر به اجماع‌سازی میان خود نیست.

فرانسه، انگلیس و آمریکا در یک‌سو، کشور آلمان در میانه و چین و روسیه نزدیک به هم و دارای مواضعی معتدل هستند. برای هیأت ایرانی هدایت چنین مذاکرات در این فضای غیرمتجانس بسیار پرچالش است. با ارزیابی اجمالی از آنچه تاکنون اتفاق افتاده است ایالات متحده آمریکا توافقات و تعهدات قبلی خود را در این مذاکرات زیر پا نهاده و با بهانه‌جویی‌های غیرمنطقی خواسته‌های دیگری مطرح می‌کند.

فرانسه نیز که خود را متعهد به رژیم صهیونیستی و منافع خود را در گرو قراردادهای کلان نظامی با دولت سعودی می‌داند بسیار افراطی مواضع تندي می‌گیرد. آنچه مشخص است اکنون پیرامون چگونگی لغو تحریم‌ها، میزان و حجم فعالیت غنی‌سازی ایران و همچنین مدت توافق و چگونگی راستی‌آزمایی و دسترسی طرف‌های مقابل به مراکز جمهوری اسلامی ایران اختلاف نظر وجود دارد. از این حیث نباید انتظار داشت تا پایان وقت مقرر به یک توافق جامع رسید.

تیم مذاکره‌کننده با مقاومت و سرسختی تا اینجای کار از منافع ایران دفاع کرده است. اگر طرف مقابل از زیاده‌خواهی و انتظارات غیرمنطقی دست بردارد می‌توان انتظار داشت در پایان وقت مقرر به یک تفاهم در برخی از کلیات رسید و درباره حائثات ه حکه‌نگ، احاء، آن، د، آنده به آن، د ااخت.

معاون پیشین وزارت امور خارجه